

ת"פ 997/11/18 - מדינת ישראל נגד אלכסנדרה רוזנוב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 997-11-18 מדינת ישראל נ' רוזנוב

לפני כבוד השופטת דנה אמיר
המאשימה מדינת ישראל
נגד
הנאשמת אלכסנדרה רוזנוב

נוכחים:

מר דולב זמן, מתמחה מתביעות תל אביב

ב"כ הנאשמת עו"ד אבישג כהן

הנאשמת

גזר דין

רקע ועובדות עובדות כתב האישום

1. הנאשמת הורשעה על יסוד הודאתה בעובדות כתב האישום המתוקן מיום 21.1.2021 (להלן: "**כתב האישום**"), במסגרת הסדר דיוני ולאחר הליך גישור, בביצוע העבירות הבאות: עבירה של גניבה בידי עובד ממעבידו לפי סעיף 391 לחוק העונשין, תשל"ז 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), ועבירה של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין.
2. על פי החלק הכללי בכתב האישום, הנאשמת ושיר ליעקב (להלן: "**שיר**") היו בני זוג בתקופה הרלבנטית לכתב האישום. בתקופה הרלוונטית עבדה הנאשמת כקופאית בסניף AMPM ברחוב אבן גבירול 91 בתל אביב (להלן: "**הסופר**") תחת מעבידתה, הגב' אולגה סוקולוב.
3. על פי עובדות האישום, במועד שאינו ידוע למאשימה, ובסמוך ליום 23.10.2018 תיאמו הנאשמת, שיר ואחר שזהותו אינה ידועה למאשימה (להלן: "**האחר**") כי בזמן משמרת של הנאשמת בסופר, יגיע שיר, רעול פנים, ויאיים על הנאשמת באמצעות סכין. בתגובה לכך הנאשמת תמסור לו את כספי הקופה.
4. בתאריך 23.10.2018 בשעה 19:55 לערך שלחה הנאשמת מסרונים באמצעות הנייד שברשותה לאחר ובהם כתבה את הסכום המדויק בקופה, מספר הלקוחות בסופר באותה העת, ואף עדכנה את האחר על שליחתו של עובד נוסף בסופר, שי, למחסן הסופר וזאת במטרה לקדם את ביצוע הפשע. בשעה 21:06 קיבלה הנאשמת מסרון

מהאחר ובו נכתב: "אני שולח את שיר עכשיו". הנאשמת השיבה: "יש לכם דקה". בהמשך, הניחה הנאשמת שקית סופר שחורה על גבי מסוע הקופה. כעבור מספר שניות נכנס שיר לסופר, רעול פנים, בעודו מחזיק סכין בידו, התקרב אל הנאשמת ואמר לה שתוציא את כל הכסף מהקופה אחרת ידקור אותה. הנאשמת החלה למלא את שקית הסופר השחורה אותה הניחה מבעוד מועד, ורוקנה את הקופה בסכום בשווי 2,577 ₪ לשקית. שיר נטל את השקית ויצא מהסופר כשהוא מתכוון בשעת הנטילה לשלול השקית שלילת קבע מבעליה.

5. לאחר האירוע, מסרה הנאשמת הודעה במשטרה כקורבן לעבירת השוד ובכך הכשילה הליך שיפוטי. במעשיה גנבה הנאשמת ממעבידה סכום של 2,557 ₪ וכן שיבשה מהלכי משפט.

6. במסגרת ההסדר הדיוני אליו הגיעו הצדדים תוקן כתב האישום בפרק העובדות ונמחקה עבירת קשירת הקשר לביצוע פשע שיוחסה לנאשמת. הוסכם בין הצדדים שהנאשמת תורשע ותישלח לקבלת תסקיר לעונש. המאשימה הודיעה כי תגביל עתירתה העונשית ל-5 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, לצד ענישה נלווית, וההגנה הבהירה שתהיה חופשיה בטיעוניה. המאשימה הבהירה כי ככל שלא תימצא הנאשמת מתאימה לריצוי עונש בעבודות שירות, תבקש כי ייגזר על הנאשמת עונש מאסר מאחורי סורג ובריח. עוד הסכימו הצדדים על עובדה מוסכמת נוספת לעובדות כתב האישום לצורך הטיעון לעונש, לפיה המעורב הנוסף באירוע היה מודע לקיומו של תיק אחר שעובדותיו דומות, בגין אירוע שהתרחש מספר חודשים לפני התיק הנדון, בו שימש כעד תביעה. הוסכם כי ההגנה לא תטען ולא יקבעו ממצאים בגזר הדין הנוגעים למעורבותו של המעורב הנוסף בתיק האחר.

תסקירי שירות המבחן

7. בתסקיר הראשון מיום 21.10.2021 פורט כי הנאשמת בת 21, ילידת אוקראינה, אם חד הורית לתינוק בן 5 חודשים באותה העת, מתגוררת בדירה שכורה בנהריה. עוד פורט כי הנאשמת אינה עובדת ומתקיימת מהבטחת הכנסה. הנאשמת מסרה כי מצבה הכלכלי קשה, לעיתים היא נעזרת באמה וסבתה, ואין קשר בינה לבין אבי בנה בשל אורח חייו השולי, ועל כן ויתרה על קבלת תשלומי מזונות מצדו. הנאשמת שיתפה אודות מורכבות הקשר עם אמה ומסרה כי פגיעותיה העצמיות והתנהגויותיה מסכנות החיים נבעו מרצונה לתשומת לב מצד אמה.

8. בתסקיר פורטו נסיבות חייה המורכבות של הנאשמת ועברה בתחום בריאות הנפש, שלא יפורטו כאן בהרחבה מטעמי צנעת הפרט. הנאשמת שיתפה אודות קשיי ההסתגלות וההשתלבות בארץ. עוד מסרה כי בשנת 2015 החלה להשתמש בסם מסוג חשיש בבילויים חברתיים, אז הכירה את שיר עמו ניהלה קשר זוגי במשך כ-4 שנים. הנאשמת תיארה כי במהלך הקשר נחשפה והחלה להשתמש בסוגי סמים שונים ובאינטנסיביות גבוהה, ובהמשך פיתחה תלות בהם. עוד ציינה שככל שהשימוש בסמים הלך וגבר, כך קשריה עם חברה שולית הלכו והעמיקו, ובעקבותיהם עברה פגיעות חוזרות ונשנות.

9. בשנת 2016 הופנתה הנאשמת לגמילה בקהילת "מלכישוע" בהוראת בית המשפט, שם שהתה כ-8.5 חודשים. מגורמי הקהילה נמסר שלנאשמת היה קושי משמעותי להשתלב בקהילה, שהתבטא בהיעדר מיומנויות בין אישיות, ביכולת התמדה בשגרת יום ולעיתים גם בקושי בקבלת סמכות ועמידה בגבולות. כמו כן נמסר כי חשיפתה לאירועי חיים משבריים ומורכבים הובילו לסגירות רגשית והדחקה, כשנצפו תנודות גבוהות במצב הרוח וקושי בוויסות רגשי. לאחר שעזבה את הקהילה עברה הנאשמת להתגורר במסגרת לנוער דר רחוב. למרות רצון הקהילה כי תשוב להמשך הליך השיקום, הנאשמת סירבה. הנאשמת מסרה כי לאחר שעזבה את קהילת "מלכישוע" חודש הקשר בינה לבין שיר, אז חזרה לשימוש אינטנסיבי בסמים עד גיל 18, כשתיארה אורח חיים התמכרותי והישרדותי באותה תקופה.

10. לדברי הנאשמת, מאז מעורבותה באירוע בגינו הורשעה בתיק דנן, הפסיקה את השימוש בסמים בכוחות

עצמה, לדבריה בעקבות טיפול שעברה ב"מלכישוע" ועל אף שלא השלימה אותו. הנאשמת הדגישה כי כיום היא ממוקדת בגידול בנה וניתקה קשר עם חברה שולית ולה שאיפות לקדם את מצבה בעיקר מבחינת תעסוקה.

11. בתסקיר פורט כי הנאשמת נעדרת הרשעות קודמות ולא תלויים כנגדה תיקים נוספים. בהתייחס לביצוע העבירות מושא תיק זה צוין כי הנאשמת נוטלת אחריות מלאה, וכי תיארה שהרקע לכך היה קשור בשיר, בן זוגה דאז המעורב בתיק דנן, וצריכת סמים שונים באופן אינטנסיבי. לטענת הנאשמת מעורבותה באירוע נבעה מלחצים ואיומים מצד שיר, שנהג כלפיה אופן פוגעני ואלים בתקופה שקדמה לביצוע העבירות. עוד טענה כי דאגה לכך שבעת האירוע עמדתה תהיה ריקה על מנת שלא יפגעו בלקוחות. לדברי הנאשמת, תלונתה במשטרה הייתה בין היתר כדי לנתק את חייה משיר ולעצור את אורח החיים שאופיין בצריכת סמים אינטנסיבית וקשרים עם חברה שולית מסכנת ופוגענית. להתרשמות שירות המבחן הנאשמת מבינה את הפסול שבמעשיה ומביעה בוושה וחרטה על כך ועל פגיעתה באחרים.

12. פורט כי הנאשמת מוכרת לשירות המבחן במסגרת תיק המעצר הקשור לתיק דנן, כשהרושם היה שלנאשמת היסטוריה מורכבת וקשה, קושי ממשי בקבלת גבולות וסמכות, נטייה להתנהגות אימפולסיבית, ונטייה להיגרר אחרי חברה שולית, מתוך רצון לשייכות, קבלה, ואהבה. כמו כן עלה הרושם כי לנאשמת חשיבה נוקשה ותבניתית והיא מתקשה להכיל ולווסת את רגשותיה. במסגרת תיק המעצר העריך שירות המבחן כי קיים סיכון להישנות ביצוע עבירות על ידי הנאשמת, כשהדבר תלוי בקשריה עם חברה שולית ושהייה בבית אמה. לאור נכונותה, השתלבה הנאשמת באותה העת בטיפול בתוכנית "יתד" לשם סיוע במציאת דיור ובחינת אפשרות שילובה במסגרות תעסוקה ולימודים. מדיווח העו"ס שטיפל בה עלה כי הנאשמת שמרה על יציבות בתוכנית והתמידה במפגשים השבועיים תקופה ממושכת של כשנה, שיתפה פעולה ונעזרה בעיקר רגשית. כמו כן נמסר כי היה ניסיון להפנות את הנאשמת לטיפול בקהילה טיפולית "אריאלה" שלא צלח. בשל מעבר תפקיד של העו"ס המטפל מיתד והיעדר עו"ס מחליפה ליד מקום מגוריה של הנאשמת, נפסק הטיפול. לדעת העו"ס, לאור מורכבות היסטוריית ילדותה של הנאשמת, כשכעת היא אם לתינוק ונעדרת רשת תמיכה, הנאשמת מצויה בסיכון, תוך שהדגיש נזקקות טיפולית גם כיום. בעת עריכת התסקיר ביטאה הנאשמת רצון לטיפול בתחום ההתמכרויות, והסכימה לפנות להליך אבחון.

13. כגורמי סיכון הביא שירות המבחן בחשבון את נסיבות חייה של הנאשמת, ופגיעות שחוותה והשפעתן על האופן בו היא מגיבה בעתות משבר ומצוקה, לרבות פריצת גבולות שאופיינה בהתערות בחברה שולית וצריכת חומרים ממכרים. ההערכה היא כי התנהגותה פורצת החוק של הנאשמת נבעה מחוסר וויסות, בעיית דחפים וחוסר שליטה, קשים בין אישיים פוגעניים תוך קושי בהצבת גבולות לאחרים בסביבתה ולעצמה. כגורמי סיכוי לשיקום צוין כי הנאשמת אינה מאופיינת בדפוסים עברייניים מושרשים, מזהה התנהגות בעייתית מצדה, נכונותה להליך טיפולי מתוך רצון לבחון התנהגותה, והרושם שמאז בגרותה היא מגלה יכולת ליצירת קשר טיפולי וביסוס יחסי אמון ובטחון עם גורמי הטיפול.

14. פורט כי הנאשמת ביטאה נכונות ורצון לטיפול בתחום ההתמכרויות, לצד הקושי מצידה ליצור מחדש קשר טיפולי, כשכיום מזהה את הקשר בין המשקעים הרגשיים הנושאת עמה לבין התנהגותה המסכנת והשולית. בהתאם לכך, הביעה הנאשמת הסכמתה להפנייתה להליך אבחון והערכה במסגרת היחידה למניעת התמכרויות.

15. בשל מורכבות מצבה האישי, גילה הצעיר ונסיבות חייה של הנאשמת, כשהיא נעדרת רשת תמיכה יציבה, לצד העובדה שטרם נעשתה פניה ממשית ליחידה למניעת התמכרויות, התרשם שירות המבחן כי לא ניתן לשלול סיכון במצבה. לאור נכונותה לפניה להליך שיקומי בתחום ההתמכרויות ויכולתה לזהות את חומרת מצבה, המליץ שירות המבחן על דחיית הדיון לצורך בחינת תוכנית טיפול שתתאים למצבה וצרכיה שיובילו להפחתה נוספת בסיכון הקיים.

16. **בתסקיר השני** מיום 3.3.2022 (ומיום 24.2.2022) פורט כי הנאשמת מגיעה לשיחות פרטניות בשירות המבחן שמטרתן יצירת קשר, הכנה, ליווי וסיוע בהשתלבות בטיפול ארוך טווח בתחום ההתמכרויות. צוין כי נעשו ניסיונות רבים לגייסה למפגשים, אך בהמשך הגיעה הנאשמת כנדרש ואף עדכנה כשנעדרה. פורט כי הנאשמת שיתפה בהיסטוריית חייה והתמודדותה היומיומית אך עדיין ניכר קושי רב ביצירת קשר ומתן אמון מצידה. הנאשמת מסרה כי אינה בטוחה ברצונה בביסוס קשר טיפולי משמעותי עם שירות המבחן. עם זאת מסרה כי חווה יחסי אמון ובטחון מול הגורמים בקהילת "מלכישוע".

17. הנאשמת מסרה כי לאחרונה נמצאת בעומס רגשי, חוששת לשקוע בדיכאון, פנתה בעצמה לגורמי בריאות הנפש והחלה ליטול טיפול תרופתי. בהקשר זה הציגה מסמכים המתארים את מצבה המורכב בעבר ובאותו המועד. עוד מסרה כי אחריותה כאם לתינוק מניעה אותה לדאוג ולטפל בעצמה בדרכים לגיטימיות, ולא כפי שפעלה בעבר, אז פנתה לצריכת חומרים (סמים) בעת מצוקה. הנאשמת הביעה חשש והסתייגות מפניה לשירותי הרווחה מחשש להשלכות מעורבותם בחייה ובחיי בנה, מסרה כי פנתה לביטוח לאומי, כשציינה כי מצבה הכלכלי ממשיך להיות ירוד. בתסקיר פורט כי בתקופת הדחייה לא נפתחו נגד הנאשמת תיקים נוספים ובדיקת שותן שערכה נמצאה שלילית להימצאות שרידי סם.

18. שירות המבחן שב על התרשמותו מנזקקות טיפולית של הנאשמת כאמצעי מפחית סיכון ומקדם עבודה, וציין שהביעה הסכמה לכך. צוין כי הנאשמת הגיעה ליחידה למניעת התמכרויות לפגישה ראשונית עם מדריך היחידה, אך לא הגיעה למפגש נוסף לצורך העמקת הליך הקליטה והאבחון, כך שלמעשה לא החלה בהליך טיפול במסגרת היחידה. הנאשמת הסבירה את חוסר שיתוף הפעולה על רקע קשייה לסמון ולתת אמון באנשי הצוות ביחידה, בין היתר בשל ניסיון העבר. לדבריה, היא מתכוונת לפנות לקהילת "מלכישוע" בשל החוויה החיובית מעברה, על מנת לקבל הכוונה וייעוץ.

19. הנאשמת שיתפה כי לצד קשייה היא מצליחה להתמודד בכוחות עצמה, ממוקדת בגידול בנה, ניתקה קשר עם חברה שולית, נמנעת לחלוטין מצריכת חומרים, ופונה לעזרה נקודתית כשזקוקה לכך. עוד הוסיפה כי למדה להתמודד עם קשייה בדרך תקינה, בעלת כוחות להתמודד בדרכים שיקדמו אותה ולפנות לגורמי עזרה רלוונטיים בעניינה. על כן, לתפיסתה, היא כלל לא זקוקה למעורבות שירות המבחן בשלב זה.

20. להתרשמות שירות המבחן לצד קשייה הרבים והמורכבים של הנאשמת היא מצליחה לגייס כוחות לפנות לעזרה ולמצות זכויותיה כמו גם לשמור על ניקיונה מסמים. צוין כי בנה והקשר עם משפחתה מהווים עבודה כיום גורמים מגייסים לקידום מצבה בכוחות עצמה, ויש בהם להביא להפחתת הסיכון במצבה. עם זאת צוין כי לאור מצבה הנוכחי השברירי לא ניתן לשלול סיכון בהיעדר התערבות ייעודית בתחום ההתמכרויות, או קשר רציף עם גורם מקצועי טיפולי. שירות המבחן שב וציין את עמדתה החד משמעית של הנאשמת והיעדר רצונה ונכונותה לקשר עם גורמי אגף הרווחה ועם שירות המבחן, כשאף בפועל אינה מבססת קשר טיפולי כנדרש. לאור המפורט נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית בעניינה של הנאשמת. עם זאת הומלץ לשקול לצד חומרת העבירה את גילה הצעיר, היותה אם חד הורית, מאמציה לתפקוד תקין, פנייתה העצמאית לגורמי בריאות הנפש, ונטילת טיפול תרופתי פסיכיאטרי על ידה.

21. **בתסקיר השלישי** מיום 9.6.2022, אשר הוזמן תוך מתן הזדמנות נוספת לנאשמת להשתלב בטיפול, פורט כי בזמן שעבר מאז התסקיר הקודם התקיים קשר חלקי עם הנאשמת, כשהיה קושי לאתרה, ובשלב מסוים ניתק הקשר עמה. עוד פורט שלא נפתחו נגדה תיקים חדשים. בשיחה טלפונית מסרה הנאשמת שלא יצרה קשר מיוזמתה בשל קשיים בריאותיים מהם סבלה. תואמה עמה פגישה אך הנאשמת הודיעה כי לא תגיע משום שאין לה כסף לנסיעות,

ובנוסף לא תוכל להגיע לשיחות הפרטניות בעכו. כמו כן מסרה כי החלה לעבוד בטיפול בקשישים בשעות הערב 5 ימים בשבוע, אך לא הציגה מסמכים המעידים על כך. עוד מסרה כי משפחתה תתמוך ותסייע לה בפנייתה לטיפול ביחידה למניעת התמכרויות והיא מתכוונת ליצור קשר עם היחידה, כשהדגישה כי אינה מעוניינת להגיע לטיפול פרטני קבוע בשירות המבחן. תואמה עם הנאשמת פגישה טלפונית לצורך מעקב אך לא היה מענה מצידה, והיא לא יצרה קשר עם שירות המבחן מאז השיחה האחרונה. צוין כי נעשו ניסיונות מטעם שירות המבחן להשיגה ללא הצלחה. מהיחידה למניעת התמכרויות נמסר כי הנאשמת לא פנתה אליהם ולא החלה כל טיפול.

22. לאור המפורט צוין כי התחזק הספק בדבר יכולותיה של הנאשמת להירתם ולהיתרם הליך טיפולי במעורבות שירות המבחן, כשהיא ממוקדת בעבודתה ובמשפחתה. על כן, שב שירות המבחן על עמדתו לפיה אין מקום להמלצה טיפולית בעניינה של הנאשמת, ועל המלצתו.

23. **בתסקיר הרביעי מיום 15.9.2022** שהוזמן גם הוא לאור בקשת הנאשמת להזדמנות נוספת להשתלב בטיפול, וחידוש הקשר על ידה עם שירות המבחן, פורט כי בתקופת הדחייה, מאז חודש יולי, חידשה הנאשמת את הקשר, שומרת מאז על קשר תקין ורציף ועומדת בנדרש ממנה, ולדבריה ממשיכה בטיפול פסיכיאטרי ובנטילת טיפול תרופתי. הנאשמת שבה וביטאה רצונה להשתלב בהליך טיפולי ביחידה למניעת התמכרויות ואף פעלה באופן אקטיבי למימוש הקשר עמם, כשכיום מצויה בהליך אבחון. מדיווח מטעם העו"ס המטפלת ביחידה למניעת התמכרויות עלה כי הנאשמת עדיין נמצאת בשלב האבחון ומשולבת במסגרתו בטיפול פרטני וקבוצתי, ובבדיקות שתן, כשבתקופה הקרובה תיערך ועדה מסכמת בעניינה אז תתקבל החלטה באשר להמשך הטיפול ביחידה ובהתאמה תיבנה תוכנית עבודה. ההתרשמות ביחידה למניעת התמכרויות היא שהנאשמת משתפת פעולה מבחינה טכנית, כשמגיעה על בסיס שבועי לשיחות פרטניות, למפגשים קבוצתיים ולבדיקות שתן, אשר תוצאותיהן נקיות משרידי סם. עוד נמסר כי הנאשמת מחזיקה בעמדה שאינה מכורה או בעלת דפוסים המצריכים התערבות בהיבט זה.

24. בשיחה שקיימה הנאשמת עם שירות המבחן מסרה כי אינה זקוקה לטיפול בנושא ההתמכרויות מאחר והיא אינה צורכת חומרים ממכרים מזה כ-4 שנים (צוין כי בדיקות השתן שמסרה מעידות גם הן כי אינה נוטלת סמים). עוד מסרה הנאשמת כי אינה רואה צורך במעורבות שירות המבחן בחייה, בין היתר בשל חלופ הזמן ממעורבותה בעבירה הנוכחית לצד הפסקת השימוש בחומרים ממכרים, וכי היא בכוחות עצמה תפנה להליך טיפול בתחום פגיעות מיניות בקצב הנכון עבודה ובהתאם למידת הפניות שלה, כשציינה שתפנה לעזרתה של עו"ס היחידה במידה ותהיה זקוקה לסיוע.

25. שירות המבחן ציין שהנאשמת גילתה שיתוף פעולה והתמידה בהשתתפותה בהליך אבחון ביחידה למניעת התמכרויות כמתואר וגם שמרה על קשר רציף עם השירות. עם זאת שבה וציינה כי אינה מגלה בקשר עם שירות המבחן גורם מסייע ולא מעוניינת בהמשך הקשר. הרושם הוא שהסכמת הנאשמת להליך הטיפול במסגרת היחידה למניעת התמכרויות הייתה בשל ההליך המשפטי כשהיא מחזיקה בעמדתה שאינה זקוקה לטיפול בתחום זה, ומתקשה להשלים עם מעורבות שוטפת וממושכת של גורמי טיפול ממסדיים בעניינה בשלב הנוכחי של חייה.

26. לאור המתואר, שב שירות המבחן על המלצתו ונמנע מהמלצה שיקומית טיפולית בעניינה של הנאשמת משהרושם הוא שאין יעילות בהמשך מעורבות שירות המבחן בעניינה. עם זאת הומלץ לשקול, לצד חומרת העבירה, את גילה הצעיר של הנאשמת, היותה אם חד הורית, מאמציה לתפקוד תקין, השתלבותה בתעסוקה, פניה עצמאית לגורמי בריאות הנפש, עמידה בדרישות שירות המבחן בעת האחרונה, וביצוע בדיקות שתן נקיות משרידי סם.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

27. בטיעונים לעונש ביום 27.3.2022 הפנתה ב"כ המאשימה לנסיבות ביצוע העבירה המלמדות לטענתה על תכנון, תחכום ותעוזה, ועל פוטנציאל משמעותי להתלקחות כשהנאשמת נטלה חלק פעיל ומשמעותי באירוע בגינו הורשעה. כמו כן הפנתה לכך שהכשילה הליך משפטי בכך שדיווחה על האירוע למשטרה, על החומרה שבכך. לטענתה, באופן רגיל היה על מתחם הענישה להיקבע בין 6 ו-12 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. ב"כ המאשימה הפנתה לתסקירי שירות המבחן ולהתרשמות שירות המבחן מצורך טיפולי, ולכך שהנאשמת סברה כי אינה זקוקה לטיפול ושירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בעניינה. לטענתה, בנסיבות אלה, קם סיכון ממשי להישנות עבירות, ולא ברור אם הנאשמת מודעת להשלכות מעשיה. לאור הסכמת המאשימה במסגרת ההסדר הדיוני, עתרה לקביעת עונשה של הנאשמת על 5 חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ככל שהנאשמת תמצא מתאימה לכך, והבהירה כי ככל שלא תמצא הנאשמת מתאימה לריצוי העונש בעבודות שירות, עתירתה היא לגזירת עונש מאסר מאחורי סורג וברית.

28. בטיעונים לעונש ביום 27.3.2022 קבלה ב"כ הנאשמת על עמדתה העונשית של המאשימה. לטענתה, ניתן לקבוע בתחתית מתחם הענישה במקרה זה עונש של מאסר על תנאי, תוך שהפנתה לפסיקה. בטיעוניה, הפנתה לכך שהנאשמת ללא עבר פלילי או תיקים פתוחים, וטענה כי המעשים שביצעה הנאשמת כמפורט בכתב האישום חריגים בנוף חייה, ובוצעו על ידה בגיל 18, כפסע מגיל קטינות. עוד הדגישה את נסיבות חייה של הנאשמת מורכבות ביותר, כעולה מהתסקירים שהתקבלו, וכי לדעת שירות המבחן הנאשמת אינה מאופיינת בדפוסים עבריינים. בנוסף, הפנתה לכך שהנאשמת עמדה שנים בקשר עם שירות המבחן ועו"ס יתד, וטענה שטיפול הופסק רק בשל שינויים מנהליים. ב"כ הנאשמת ציינה את התמכרותה של הנאשמת לסמים, וכי עברה הליך בן 8.5 חודשים בקהילה הטיפולית "מלכישוע" לאחריו חזרה לרחוב. לטענתה, על רקע היכרות הנאשמת עם שיר פנתה שוב לשימוש בסמים, הוא נהג כלפיה באלימות, ועמו ביצעה את העבירה. עתירתה היא כי בנסיבות הנדונות יגזר עונשה של הנאשמת למאסר על תנאי, ולכל היותר מאסר על תנאי לצד של"צ, למרות קושי עבודה לבצעו.

29. במהלך הטיעון לעונש ואף בדיוני המשך, לאור מורכבות נסיבותיה של הנאשמת והצהרתה לפיה תשתף פעולה עם טיפול (גם אם לדעתה אינה זקוקה לו, וגם אם בפועל התקשתה לפעול כאמור בחלק מהזמן) נדחה הדיון והוזמנו תסקירים משלימים. כלל התסקירים מפורטים לעיל.

דיון והכרעה

מתחם העונש ההולם

30. כידוע, **מתחם העונש ההולם** נקבע בהתאם לעקרון המנחה בענישה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו, תוך התחשבות בערך החברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה. במקרה דנן יקבע אירוע עונשי אחד לכלל עבירות כתב האישום בשים לב לכך שהעבירות בוצעו ברצף, בהתאם למבחן הקשר ההדוק אשר נקבע בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) וכפי טיעוני הצדדים.

31. **הערכים המוגנים** שנפגעו ממעשי הנאשמת במסגרתם גנבה ממעבידה נוגעים להגנה על זכות הקניין, ולפגיעה בתחושת ביטחון הציבור ובאמון הניתן בעובד על ידי מעסיקו מהמעשה. ראו לעניין זה ע"פ (ת"א)

20466-10-14 אילטוב נגד מדינת ישראל (25.2.2015) (להלן: "עניין אילטוב"):

"העבירה של גניבה ממעביד היא עבירה קשה הן בשל ההיבט הרכושי הגלום בה והן בשל המעילה באמון. קל יותר להתגונן כנגד גנבים מבחוך, קשה להתגונן כאשר הגנב מצוי בביתך שלך. מעביד רשאי לסמוך על עובדיו ולצפות כי לא ישלחו ידם ברכוש שהופקד בידיהם מכוח תפקידם."

32. הערכים המוגנים בעבירת שיבוש מהלכי משפט נוגעים לחשיבות גילוי האמת ועשיית משפט ולשמירה על שלטון החוק והסדר הציבורי. האיסור נועד להגן על טוהר ההליך ולהבטיח קיום מערכת תקינה של עשיית משפט צדק, הראויה לאמון הציבור (ראו ע"פ 8721/04 **אוחנה נ' מדינת ישראל** (17.6.2007)).

33. **אשר לנסיבות ביצוע העבירות:** הנאשמת ביצעה את עבירת הגניבה בידי עובד תוך שניצלה את האמון שניתן בה במסגרת עבודתה. העבירה בוצעה על ידה ביחד עם אחר, בן זוגה באותה העת, תוך ביום שוד, וסכום הגניבה בסך ₪ 2,557 אינו מבוטל. הנאשמת אף נטלה חלק אקטיבי בביצוע העבירה. לחומרה יש לשקול את האקטיביות, התחכום והתעוזה שלצד המעשים ואת הפוטנציאל הממשי להתלקחות בנסיבות ובשים לב לשימוש בסכין, שעה שהיו לקוחות ועובדים אחרים בסניף. לצד ביצוע עבירה זו ביצעה הנאשמת גם עבירה של שיבוש מהלכי משפט עת מסרה הודעה במשטרה כקורבן עבירת השוד - על החומרה הברורה שבכך. הנסיבות המפורטות לעיל מלמדות על רף חומרה לא מבוטל. לצד נסיבות אלה ובאופן ממתן יש לשקול את גילה של הנאשמת בעת ביצוע העבירות, בת כ- 18, ואת העובדה שהייתה באותה התקופה במסלול התדרדרות, מכורה לסמים, ולטענתה במערכת יחסים פוגענית עם שיר, בן זוגה שביצע את העבירה יחד עמה.

34. בחינת מדיניות הענישה מעלה כי קיים מנעד רחב של עונשים בעבירות הנדונות, כשכל מקרה תלוי בנסיבותיו. זאת מבלי להתעלם מכך **שבעניין אילטוב** מצא בית המשפט המחוזי לקבוע כקביעה נורמטיבית כי לא ניתן להסתפק בעבירה מסוג זה בענישה שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל. בחלק גדול מהמקרים, ביניהם **עניין אילטוב** וכן במקרה אחר הדומה מאוד בעובדותיו לעניינו, נקבעה תחתית מתחם הענישה על תקופת מאסר קצרה ותקרתה על מאסר ממושך יותר (ראו: ת"פ (שלום ק"ג) 44015-03-19 (ק"ג) **מדינת ישראל נ' תמיר** (2.2.2021) והפסיקה המצוטטת שם). לצד זאת, ראו ת"פ (שלום רח') 37082-09-15 **מדינת ישראל נ' אבו רזק** (10.1.2018) שם, גם כאשר דובר בנסיבות גניבה ממעביד דומות לעניינו, תוך ביום שוד, ואף כשההיקף הכספי של העבירה גבוה מזה שבניינו (ללא עבירת שיבוש), נקבעה תחתית מתחם הענישה על מאסר על תנאי (ראו גם עפ"ג (מרכז) 3452-04-15 **טמירוב נגד מדינת ישראל** (14.6.2015) שם נקבע בתחתית מתחם הענישה עונש של מאסר על תנאי לצד של"צ).

35. במקרה הנדון, תוך שקילת הנסיבות שפורטו לעיל, חלקן לחומרה וחלקן לקולא, ואת מידת הפגיעה בערכים המוגנים מהמעשים שאינה מבוטלת, ובשים לב לכך שלצד עבירת הגניבה ממעביד בוצעה גם עבירת השיבוש, מתחם הענישה יקבע בין מספר חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות בכפוף לחוות דעת הממונה על עבודות השירות, ועד 12 חודשי מאסר בפועל, צד ענישה נלווית.

קביעת עונשה של הנאשמת

36. כאמור, במקרה הנדון הגבילה המאשימה את עתירתה לעונש של 5 חודשי מאסר בפועל, שניתן לרצות בעבודות שירות, לצד מאסר על תנאי ופיצוי, ועונש המאסר לו עתרה מצוי קרוב לתחתית מתחם הענישה שנקבע, גם אם לא בתחתית תחתיתו. עתירת ההגנה היא כי עונשה של הנאשמת ייגזר למאסר על תנאי בלבד בנסיבותיה המורכבות והדרך שעשתה מאז ביצוע העבירות, ולכל היותר לצד של"צ שגם הוא יכביד עליה, כך נטען.

37. לאור מתחם הענישה שנקבע על ידי, ניתן יהיה לקבל את עתירתה העונשית של ההגנה רק אם אקבע כי נכון במקרה זה לחרוג ממתחם הענישה על פי סעיף 40ד(א) לחוק העונשין משיקולי שיקום. אקדים מסקנה לדיון ואבהיר כי זו מסקנתי במקרה זה, לאחר שבחנתי את כלל נסיבותיה המורכבות של הנאשמת, את המפורט בתסקירים בעניינה ואת הדרך שעשתה מאז ביצוע העבירות, גם אם בסופו של יום לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינה ומהתסקירים עולה כי התקשתה לשתף פעולה עם ההליך הטיפולי.

38. כפי שציינה הסנגורית, הנאשמת ביצעה את העבירות על סף גיל הקטניות והייתה בת 18 בעת ביצוען. הנאשמת הודתה בביצוע העבירות ונטלה אחריות למעשים, היא ללא עבר פלילי, ומאז ביצוע העבירות ועד היום, בחלוף 4 שנים, אף לא נפתחו תיקים נוספים בעניינה. על פי התסקירים מתקיימים גורמי סיכון בעניינה של הנאשמת הנוגעים לחוסר ויסות, בעיות דחפים וחוסר שליטה על רקע פגיעות שחוותה בעברה. בנוסף, לנאשמת קושי בהצבת גבולות לאחרים ולעצמה כשברקע ביצוע העבירות קיום קשרים בינאישיים פוגעניים. לצד זאת, להערכת שירות המבחן הנאשמת אינה מאופיינת בדפוסים עברייניים מושרשים, מזהה התנהגות בעייתית מצדה, ומאז בגרותה מגלה יכולת ליצירת קשר טיפולי וביסוס יחסי אמון וביטחון עם גורמי טיפול. בנוסף, בתסקיר השני צוין כי ההערכה היא שהקשר של הנאשמת עם בנה ומשפחתה מהווה כיום גורם מגייס לקידום מצבה בכוחות עצמה, ויש בו כדי להביא להפחתת הסיכון במצבה.

39. בתסקירים שהתקבלו מתוארות נסיבות חייה הקשות והמורכבות עד מאוד של הנאשמת, אשר התמודדה ומתמודדת עם קשיים רבים מאז ילדותה הכוללים את מצבה הנפשי המורכב, כשברקע קשיי הסתגלות בארץ לאחר עלייתה מאוקראינה, חברה לחברה שולית, מצב משפחתי מורכב, פגיעות עצמיות שביצעה ושימוש אינטנסיבי בסמים. שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינה של הנאשמת לאור עמדתה החד משמעית לפיה אינה זקוקה לטיפול בתחום ההתמכרויות, מאחר ואינה צורכת חומרים מזה 4 שנים. בנוסף, והגם שצוין צורך טיפולי בתחום פגיעות מיניות, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בהקשר זה משהנאשמת כיום אמביוולנטית בקשר לכך, גם בשל הקושי לסמוך על מטפלים, ולדבריה תפנה לטיפול בתחום זה בקצב הנכון עבורה. למרות העדרה של המלצה על טיפולית בעניינה של הנאשמת, מהתסקירים עולים בבירור מאמציה ואף הצלחתה לנהל אורח חיים תקין ונורמטיבי משך תקופה לא מבוטלת בה מתנהל ההליך דנן - בת ארבע שנים - המאפשרת בחינת טענות ופוטנציאל השיקום של הנאשמת הלכה למעשה.

40. כך עולה כי במהלך תקופה זו התרחקה הנאשמת מחברה שולית, ובכלל זאת אבי בנה, שאף אינו משלם מזונות. היא עובדת, מטפלת בבנה התינוק, נגמלה משימוש בסמים באופן עצמאי ומוסרת בדיקות שתן נקיות מאז הליך המעצר בעניינה. הנאשמת פנתה באופן עצמאי לטיפול בתחום בריאות הנפש בו היא מתמידה ובמסגרתו אף נוטלת תרופות. במסגרת צו פיקוח המעצרים בקשר להליך זה טופלה הנאשמת על ידי עו"ס מיתד משך תקופה בת שנה טיפול אפקטיבי, ואף השתתפה מאז חודש יולי 2022 באבחון היחידה לטיפול בהתמכרויות והגיעה למפגשים הפרטניים והקבוצתיים כנדרש ובתקופה הקרובה תיערך ועדה מסכמת בעניינה אז תתקבל החלטה באשר להמשך הטיפול (מבלי להתעלם מכך שבתקופות דחיית הדיונים גילתה קושי להתמיד בקשר עם שירות המבחן ולהירתם לטיפול ונראה ששיתוף הפעולה שלה נובע מחשש מאימת הדין). כאמור לעיל, להתרשמות שירות המבחן בנה והקשר עם משפחתה מהווים

עבורה כיום גורמים מגייסים לקידום מצבה בכוחות עצמה.

41. הרושם העולה הוא כי למרות הקושי הרב, הנאשמת מתמודדת כיום בהצלחה בחזיתות רבות בדרכה לשיקום. דווקא בשל כך, לאור הפוטנציאל והדרך השיקומית הטובה שעשתה עד כה חרף הקשיים (וגם אם באופן עצמאי), מצאתי כי נכון לחזקה ולאפשר לה להמשיך בדרך זו, לטובת בנה התינוק ולטובתה ואף לטובת האינטרס הציבורי הכולל במובנו הרחב, תוך העדפת שיקולי השיקום גם במחיר פגיעה מסוימת בשיקולי ההלימה. להתרשמותי, כל עונש בגדרי מתחם הענישה שנקבע אשר יכלול תקופת מאסר ולו בעבודות שירות עלול לפגוע באופן ממשי בשיקומה של הנאשמת במצבה השברירי. הוא הדין לגבי צו של"צ אותו שקלתי להטיל.

42. כפי שנקבע בע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל** (18.4.2018), הגם שאת סעיף 40ד(א) לחוק העונשין יש ליישם בזהירות, יש לתת לו משמעות מעשית תוך העדפת שיקולי שיקום:

"חשוב לשים לב כי המחוקק הקנה שיקול דעת רחב לבית המשפט ביישומו של הסעיף וכי נקודת המוצא בהפעלתו היא העדפתם של שיקולי שיקום (ראו: אורן גזל-אייל "חריגה ממתחם העונש ההולם" ספר דורית ביניש 539, 546 (קין אזולאי ואחרים עורכים, 2018) (להלן: גזל-אייל)). אכן, לא מתפוגגים מאליהם שיקולי ההלימה גם כאשר חלים שיקולי השיקום. אולם, יש להקפיד על כך שהבחירה בעונש לא תפגע באופן ממשי בסיכויי השיקום (שם, בעמ' 550-551)."

43. ראו גם ת"פ (מחוזי ח"י) 17-03-48024 **מדינת ישראל נ' פיבושנקו** (14.6.2018) שם הבהיר בית המשפט כי ישום סעיף 40ד(א) לחוק העונשין נתון במידה רבה לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית, המתרשמת מסיכויי השיקום ומעריכה אותם. עוד נקבע כי במקרים מסוג זה הקו המנחה הוא שימור סיכויי השיקום גם תוך פגיעה מסוימת בשיקולי ההלימה.

44. סוף דבר, לאור כלל המפורט לעיל, ובכלל זאת חריגות הנסיבות בעניינה של הנאשמת, הדרך השיקומית שעשתה וזו שעוד צפויה לה, על מנת לחזק כוחותיה, וכדי שהליך שיקומה לא יפגע, אני גוזרת על הנאשמת את העונשים הבאים - תוך חריגה ממתחם העונש ההולם:

- א. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים לתקופה של 3 שנים, והתנאי שהנאשמת לא תעבור כל עבירת רכוש או עבירה של שיבוש מהלכי משפט.
- ב. התחייבות להימנע מביצוע כל עבירת רכוש או שיבוש מהלכי משפט, על סך 3,000 ₪ למשך שנתיים. לא מצאתי לקבוע פיצוי בנסיבותיה של הנאשמת. המאשימה אף לא הרחיבה עתירה בהקשר זה בעת הטיעון לעונש.

ניתן צו כללי למוצגים לשיקול דעת קצין משטרה.

ככל שהופקדו כספים בתיק זה או בתיק המעצר הקשור - הכספים יושבו לנאשמת, בכפוף לכל מניעה על פי דין.

זכות ערעור כחוק תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

ניתן היום, כ"ה אלול תשפ"ב, 21 ספטמבר 2022, במעמד הצדדים.